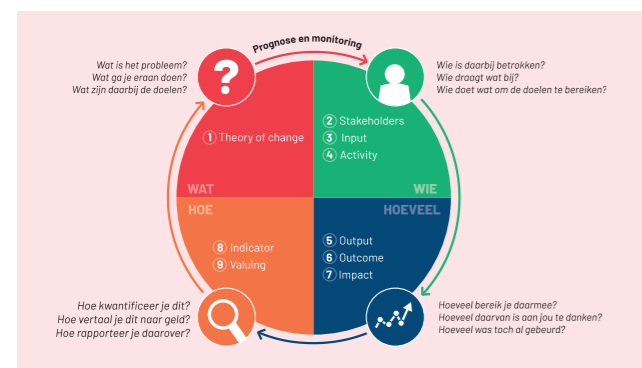

Investeren in wijksamenwerking levert gezondheidswinst op

Deelnemen aan leefstijlactiviteiten is gezond. Dit bewijst een maatschappelijke businesscase in Wijdemeren. Het speelt onder andere een rol in het voorkomen en terugdraaien van diabetes type II, maar ook van andere chronische ziekten. En het levert geld op: elke geïnvesteerde euro vertaalt zich in 3,90 euro maatschappelijke winst. De kern is bottom-up beginnen, met de inwoners in de wijk.

TEKST: GEZOND WIJDEMEREN BEELD: GEZOND WIJDEMEREN

Deelnemen aan leefstijlactiviteiten levert gezondheidswinst op voor de bewoners van Wijdemeren. Ook ervaren de wijkbewoners hierdoor meer kwaliteit van leven. Dit blijkt uit de maatschappelijke businesscase die is opgesteld voor het programma Gezond Wijdemeren. Deze businesscase toont aan dat iedere euro die wordt geïnvesteerd in een gezonde wijk in Wijdemeren 3,90 euro oplevert aan sociaaleconomische waarde. Cruciaal hierbij is de wijkgerichte aanpak waarin lokale zorgprofessionals, wijkbewoners en bestaande gezondheidsinitiatieven nauw samenwerken.

De maatschappelijke businesscase is opgesteld door 2diabeat met als doel de sociaaleconomische waarde van het programma Gezond Wijdemeren in kaart te brengen. Het betreft een verkenning voor de periode 2022-2027, op basis van eerste ervaringen, relevant onderzoek en gezamenlijke aannames. Het landelijke programma 2diabeat ondersteunt lokale wijknetwerken om aan de slag te gaan met een gezonde leefstijl en leefomgeving. Gezond Wijdemeren is één van de deelnemende initiatieven.

Initiatiefnemer van Gezond Wijdemeren is huisarts Monique Stam. Zij vertelt waarom zij zijn aangesloten bij het landelijke programma: “Met Gezond Wijdemeren willen we bijdragen aan het voorkomen en terugdraaien van diabetes type II en andere chronische aandoeningen. Dit

doen we door een gezonde leefstijl te bevorderen. Daarbij leggen we de focus op voeding, beweging, ontspanning, mentale gezondheid en slaap. Omdat wij geloven in een wijkgerichte aanpak hebben we aansluiting gezocht bij 2diabeat.”

Sinds de start vorig jaar is al veel georganiseerd. “Zo hebben we het lokale gezondheidsaanbod inzichtelijk gemaakt via een leefstijlkaart”, vertelt Stam, “hebben we een gezondheidsmarkt georganiseerd, zijn er wandelgroepen gestart en bijeenkomsten georganiseerd om de (zorg)professionals kennis te laten maken met het programma. En dit is nog maar het begin, het is een vijfjaren plan en er gaat nog veel meer gebeuren.”

Kosten en baten

Om inzicht te krijgen in het rendement van deze integrale wijkaanpak, heeft 2diabeat een maatschappelijke businesscase opgesteld voor Gezond Wijdemeren voor de periode 2022-2027. Hiervoor is een zogenaamde de Social Return on Investment (SROI) uitgevoerd. Deze SROI geeft zicht op de maatschappelijke impact en de kosten en baten voor alle partijen die betrokken zijn bij Gezond Wijdemeren. Kijkend naar de resultaten valt de gezondheidswinst van de deelnemers aan de leefstijlactiviteiten en de daarmee gepaard gaande toename in kwaliteit van leven het meest op. De gezondheidswinst voor de inwoners betekent indirect ook waarde voor de gemeente, die een steeds belangrijkere rol speelt bij het bevorderen van een gezond en actief leven voor haar inwoners.

De grootste economische opbrengst is voor de zorgverzekeraars: met name door een besparing op medisch specialistische zorg en farmacie. Daarnaast zien werkgevers een afname in verzuim en profiteert de Rijksoverheid door lagere uitkeringskosten. Om deze opbrengsten te kunnen realiseren is vooral een (tijds)investering nodig van bewoners zelf, de betrokken professionals in de wijk en een lokale aanjager die het wijknetwerk coördineert.

Bottom-up

Huisarts Esther Leushuis, een van de huisartsen die betrokken is bij Gezond Wijdemeren, is content met de resultaten van de eerste SROI. “De uitkomst onderbouwt een gevoel dat bij ons al leefde, namelijk dat het nuttig is om te investeren in een wijkgerichte aanpak, waarbij het opzetten van een goed netwerk dat door de inwoners gedragen wordt, centraal staat. Nog te vaak wordt veel geld uitgegeven aan goedbedoeld top-down beleid, maar inmiddels laten meerdere onderzoeksresultaten zien dat je daarmee de individuele burger niet bereikt. Wil je dit verbeteren, dan moet je bottom-up beginnen: met de inwoners in de wijk. Wat hebben zij nodig om gezonder te leven? Het vraagt flink wat tijd en energie om hieromheen een sterk wijknetwerk te ontwikkelen met wijkbewoners en allerlei verschillende (zorg) professionals. Daarom wilden we graag weten wat het effect daarvan is.”

Waardetoename

Maarten Ploeg, programmamanager 2diabeat, verwacht dat de waarde van het project Gezond Wijdemeren in de toekomst nog zal groeien. Hij zegt: “Door de 2diabeat-aanpak wordt het aanbod steeds beter afgestemd op de behoeften van de wijkbewoners. Dat zal de deelnemers enthousiasmeren en zij zullen weer andere mensen

activeren om aan de slag te gaan met hun gezondheid. Hierdoor ontstaat een informeel wijknetwerk waar mensen op kunnen steunen bij het volhouden van een gezonde leefstijl. Zo'n sterk wijknetwerk noemen we ook wel een lokale preventie-infrastructuur. Die vormt een warm welkom voor andere leefstijlprogramma's, die bijvoorbeeld opgenomen zijn in het Loket Gezond Leven van RIVM en het Gezond en Actief Leven Akkoord.”

Investerings noodzakelijk

Het GALA stelt via de Specifieke Uitkering (SPUK) geld beschikbaar voor het ontwikkelen van een integrale aanpak op het gebied van preventie en gezondheid. Net als 2diabeat onderschrijft dit akkoord dat je bij een wijkgerichte aanpak moet beginnen met de inwoners. Huisarts Leushuis: “Dat is precies wat wij doen. Bovendien werken we domein overstijgend. Iedereen profiteert van elkaar op een positieve manier. Om doorgang te vinden met Gezond Wijdemeren zijn investeringen nodig. De gemeente heeft het GALA budget inmiddels aangevraagd en Gezond Wijdemeren is genoemd als onderdeel van de uitvoering en de coördinatie van het aangevraagde budget. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij daarin een verbindende rol gaan spelen.”